

مطالعه تطبیقی ساختار ستادی ورزش دانشجویی کشور با کشورهای منتخب

و ارائه الگو

مجری: مهرزاد حمیدی

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران - ۱۳۸۷

چکیده :

ورزش دانشجویی به عنوان بخشی اصلی از فرآیند ورزش تعلیم و تربیتی در پی آنست که با فراهم آوردن زمینه های لازم و ایجاد محیط و فرصت مناسب، کلیه دانشجویان را در موقعیت های تفریحی و رقابتی سالم قرار دهد و با پاسخگویی به نیازهای اساسی آنان، برنامه هایی برای تقویت جسم همگام با پرورش روح تأمین کند. دانشگاهها و موسسات آموزشی عالی وظیفه تأمین نیروی انسانی متخصص، آموزش و ارتقای علمی و نظری دانشجویان را دارند، گامی اساسی در این راه، تدوین برنامه راهبردی ورزش دانشجویی کشور است. لذا هدف اصلی تحقیق حاضر این بود که با تدوین اهداف کلان، سیاست های و راهبردها و برنامه های اجرایی به فعالیت های ورزش دانشجویی جهت داده شود تا روند رشد و توسعه ورزش دانشجویی هرچه بیشتر تسهیل گردد. بدین منظور با انجام مطالعات تطبیقی در مورد ماموریت، چشم انداز و برنامه های استراتژیک و عملیاتی سازمانهای متولی ورزش دانشجویی در سایر کشورهای دنیا (کشورهای ایالات متحده آمریکا، انگلستان، کانادا، استرالیا، نیوزلند و فدراسیون بین المللی ورزشهای دانشگاهی (FISU))، مطالعه برنامه ها و مأموریت های مصوب ورزش دانشجویی در برنامه های اول تا چهارم توسعه و تحلیل موضوعی آنها و همچنین با استفاده از داده های بدست آمده از پرسشنامه خامی که بدین منظور طراحی شده و در اختیار اعضای شورای راهبردی تحقیق (نخبگان و متخصصین ورزش دانشجویی و مدیریت ورزشی) قرار گرفته بود، فهرست مقدماتی نقاط قوت و ضعف و همچنین فرصت ها و تهدیدهای فراروی ورزش دانشجویی کشور استخراج شد. پس از آن، فهرست SWOT مقدماتی (شامل ۱۵۴ گویه در ۴ آیتم) طی جلسات متعددی با حضور کارشناسان و مدیران تربیت بدنی دانشگاههای سراسر کشور ویرایش شده و از نظر میزان اهمیت مورد بررسی قرار گرفت تا در نهایت، ۷ گویه در هر یک از آیتم های مربوط به SWOT به عنوان موارد نهایی قوت، ضعف، فرصت و تهدید ورزش دانشجویی کشور شناخته شدند. پس از این مرحله، در جلسه ای با حضور اعضای شورای راهبردی طرح، ضریب اهمیت و شدت عامل هر یک از گویه های مذکور تعیین شدند تا مشخص شود که ورزش دانشجویی کشور باید از چه نوع استراتژی هایی استفاده نماید. نتایج این مرحله از تحقیق نشان داد که میانگین ضرایب اهمیت عوامل درونی برابر با ۲,۸۲ و میانگین ضریب اهمیت عوامل بیرونی برابر با ۲,۸۸ می باشد. پس از مشخص شدن ضرایب اهمیت عوامل درونی و بیرونی و قرار دادن آنها در جدول استراتژی، مشخص شد که استراتژی های تهاجمی، برای ورزش دانشجویی کشور اولویت دارند.

در مرحله بعدی تحقیق ، با استفاده از روش ماتریس SWOT و با استفاده از نظرات متخصصین و کارشناسان ورزش دانشجویی استراتژی های SO,ST,WO,WT مربوط به ورزش دانشجویی به این شرح استخراج شدند :

SO₁: حرکت در جهت خصوصی سازی و واگذاری اختیارات اجرایی به فدراسیون ملی و انجمن های ورزشی تخصصی و دانشجویی

SO₂: طراحی مدیریت عملکرد ورزش دانشجویی بر مبنای شاخص های برنامه چهارم توسعه

SO₃: بازنگری و ایجاد تحول در نحوه اجرای واحدهای عمومی ۱ و ۲ در جهت تحقق اهداف ورزش دانشجویی کشور

SO₄: حاکمیت برنامه محوری در نهادهای زیر مجموعه ورزش دانشگاهی کشور

SO₅: تقویت فدراسیون ملی ورزش دانشجویی و ایجاد واحدهای استانی آن به منظور پذیرش اختیارات اجرایی ورزش دانشجویی

ST₁: ایجاد شورای عالی ورزش نظام آموزش عالی کشور

ST₂: تقویت نظام کارآفرینی و نهضت داوطلبی ورزش دانشجویی با تکیه بر دانشجویان تربیت بدنی

WO₁: احداث اماکن ورزشی با اولویت دختران دانشجو

WO₂: بهره گیری از ظرفیت های علمی و قانونی آموزش عالی ، پژوهشکده ها و دانشگاه های کشور در راستای علمی نمودن ورزش دانشگاهی و ورزش کشور

WO₃: تقویت نقش و جایگاه ورزش دانشجویی در ورزش ملی و ورزش بین المللی

WT₁: تدوین و اجرای برنامه استراتژیک ورزش دانشجویی

WT₂: ایجاد نظام اطلاع رسانی و جذب دانشجویان به فعالیت های ورزشی

WT₃: بهره گیری از کمیته برنامه ریزی تربیت بدنی و دفتر گسترش آموزش عالی در جهت تحقق اهداف ورزش دانشجویی

و در نهایت ، با توجه به استراتژی های استخراج شده ، سرفصل های برنامه عملیاتی ورزش دانشجویی کشور در ۵ سال آینده (شامل ۵۵ سرفصل عملیاتی) شناسایی و تدوین شدند .

واژه های کلیدی: تحلیل Swot، بیانیه چشم انداز، اهداف بلند مدت، استراتژی، برنامه استراتژیک، بیانیه رسالت، برنامه های عملیاتی